

EUROPA!

Del 27 al 30 de setembre de 2023 · Hall del CCCB

**Cicle de debats sobre la idea d'Europa avui amb els
Premis Nobel de Literatura OLGA TOKARCZUK i J.M. COETZEE,
els historiadors ENZO TRAVERSO i OLIVETTE OTELE,
els filòsofs LEA YPI i SREĆKO HORVAT,
els escriptors EDURNE PORTELA i MATHIAS ÉNARD,
la politòloga BLANCA GARCÉS i l'editora VALERIE MILES**

Del 27 al 30 de setembre el **CCCB** organitza el cicle de debats [Europa!](#) en el marc de la [Presidència Espanyola del Consell de la UE](#) i amb el suport de l'Oficina de Coordinació de la Presidència espanyola de la UE. La trobada reuneix a intel·lectuals de renom i joves veus europees amb l'objectiu d'imaginar un nou sentit per a Europa. [Olga Tokarczuk](#), [J.M. Coetzee](#), [Enzo Traverso](#), [Olivette Otele](#), [Lea Ypi](#), [Srećko Horvat](#), [Edurne Portela](#), [Mathias Énard](#), [Blanca Garcés](#) i [Valerie Miles](#) proposaran nous horitzons de futur per al continent europeu des de la literatura, la filosofia i la història.

Programa

Dimecres, 27 setembre a les 18.30 h

Olga Tokarczuk. Literatura, el més vell dels continents

Olga Tokarczuk, Premi Nobel de Literatura 2018, ha estat reconeguda pel seu compromís amb la defensa de la democràcia i els drets humans a Polònia. En aquesta sessió, conversa amb el periodista cultural [Xavi Ayén](#) sobre *Los libros de Jacob* (Anagrama, 2023), la seva última novel·la traduïda al castellà, en què convida a repensar les fronteres culturals i religioses del vell continent.

Servei de traducció simultània anglès - català i castellà.

Dijous, 28 setembre a les 18.30h

Lea Ypi i Srećko Horvat. Els camins de la llibertat

La filòsofa i escriptora **Lea Ypi** ha treballat els significats *llibertat* i *ciutadania* a l'Europa contemporània. Per la seva banda, el també filòsof i escriptor **Srećko Horvat** ha reflexionat sobre el concepte de democràcia i l'actualitat política al continent. En aquesta sessió, conversen amb l'expert en afers europeus [Xavier Prats-Monné](#) sobre el futur polític d'Europa.

Servei de traducció simultània anglès - català i castellà.

Divendres, 29 setembre a les 18 h

Olivette Otele i Blanca Garcés. Noves i velles fronteres

Olivette Otele, professora de la SOAS University de Londres i experta en història colonial europea, i **Blanca Garcés**, investigadora experta en polítiques d'immigració, integració i asil al CIDOB, conversen amb la filòsofa i escriptora [Karima Ziali](#) sobre el pes del llegat colonial europeu i el seu vincle amb les fronteres culturals i polítiques de l'Europa d'avui.

Servei de traducció simultània anglès - català i castellà.

Divendres, 29 setembre a les 19.45 h

Mathias Énard i Edurne Portela. Un continent fet de paraules

L'escriptor **Mathias Énard**, un dels noms més reconeguts de les lletres franceses, reivindica des dels seus textos la hibridació cultural que es troba a l'origen de la cultura europea. Per la seva banda, **Edurne Portela** és autora d'assaig i ficció i escriu sobre violència, memòria i desarrelament. En aquesta sessió, conversen amb sobre el paper de la literatura per imaginar una altra Europa.

Sessió en castellà

Dissabte, 30 de setembre a les 18 h

Enzo Traverso. Europa, laboratori d'idees

L'historiador **Enzo Traverso** està especialitzat en els moviments polítics i intel·lectuals del segle XX. En aquesta sessió, Traverso conversa amb l'escriptor [Jordi Amat](#) sobre la relació entre cultura i política en la història europea i la seva importància per pensar el futur del continent.

Sessió en castellà

Dissabte, 30 de setembre a les 19.45 h

J. M. Coetzee i Valerie Miles. Europa i el món de fora

A partir de la seva [Biblioteca Personal](#), col·lecció creada per al segell argentí El hilo de Ariadna, el Premi Nobel de Literatura 2003 **J.M Coetzee** i l'escriptora i editora **Valerie Miles** abordaran temàtiques com les visions d'Europa en la literatura extra europea; el lloc de Rússia dins (o fora) d'Europa; i l'expansió de l'anglès com a llengua mundial.

Servei de traducció simultània anglès - català i castellà.

Participants

J.M. Coetzee

Professor de literatura, lingüista i escriptor, guardonat amb el Premi Nobel de Literatura 2003. Reconeguda internacionalment, l'obra literària de Coetzee es caracteritza per qüestionar l'*apartheid* a la seva Sud-àfrica natal i, de manera més general, el racisme i la moral occidental. Es va llicenciar en Matemàtiques i Filologia anglesa a Sud-àfrica i més tard es va traslladar als Estats Units, on va obtenir el doctorat en Lingüística. Ha exercit com a docent de Literatura en diverses universitats com les de Ciutat del Cap, Nova York o Adelaide, on resideix actualment. Com a autor, ha publicat ficció, memòries i assaig, i tot plegat ha conformat una vasta obra que l'ha posicionat com un dels grans noms de les lletres angleses. Abans de rebre el Nobel, va ser el primer escriptor a guanyar dues vegades el Booker per *Vida i època de Michael K* (1983, Edicions 62/Literatura Random House) i *Desgràcia* (1983, Columna/Debolisillo). Entre els llibres més destacats també hi ha *Esperant els bàrbars* (1980, Proa/Random House), *Elizabeth Costello* (2003, Random House), *Diari d'un mal any* (2007, Edicions 62/Debolisillo) i la trilogia *Infantesa* (1997, Edicions 62/Literatura Random House), *Joventut* (2002, Edicions 62/Literatura Random House) i *Temps d'estiu* (2009, Literatura Random House). Les seves últimes obres són *La muerte de Jesús* (2019, Literatura Random House) i *El polonès* (2022, Edicions 62/El Hilo de Ariadna), ambdues publicades primer en la traducció al castellà i distribuïdes prioritàriament a l'Amèrica Llatina. D'aquesta manera, Coetzee fa palès el seu compromís per qüestionar l'hegemonia cultural anglosaxona i els espais de distribució del nord global.

Mathias Énard

Escriptor i traductor francès, va estudiar l'àrab i el persa i va fer llargues estades a l'Orient Mitjà. L'any 2000 escull Barcelona com a ciutat de residència. Va ser professor d'àrab a la Universitat Autònoma de Barcelona, membre del consell de redacció de la revista *Lateral* i director de la revista i editorial *Inculte* a París. La seva obra ha estat guardonada amb diferents premis, entre els quals cal destacar el premi Décembre (2009), el Livre Inter (2010) i el Goncourt des Lycéens (2010). L'obra *Brúixola* (2016, Empúries), que presenta una declaració d'amor a l'Orient Pròxim, és una barreja de memòries, llibre de viatges i dietari sentimental, i va ser guardonada el 2015 amb el premi Goncourt, el més prestigiós de les lletres franceses. Més recentment, l'any 2022, li van donar el premi Albert Camus, concretament pel seu «profund compromís amb el món». De les seves novel·les traduïdes al català trobem publicades per Columna Edicions *Parla'ls de batalles, de reis i d'elefants* (2011), *L'alcohol i la nostàlgia* (2012) i *Carrer Robadors* (2013). *El banquet anual de la Confraria d'enterraments* (2020, Empúries) és la seva última novel·la, concebuda com un festí literari d'imaginació desbordant a través del diari tragicòmic d'un estudiant d'antropologia.

Blanca Garcés

Investigadora experta en polítiques d'immigració, integració i asil. Llicenciada en Història i Antropologia per la Universitat de Barcelona i Doctora *cum laude* en Ciències Socials per la Universitat d'Amsterdam. Actualment és investigadora de l'àrea de migracions del Barcelona Centre for International Affairs (CIDOB), professora de ciències polítiques a la Universitat de Barcelona i membre de la xarxa europea IMISCOE, dins del consell editorial *Migration Politics Journal*. En els últims anys, el seu treball s'ha centrat en els discursos polítics al voltant de la immigració, el disseny de polítiques d'integració i els discursos sobre els refugiats des d'una perspectiva europea comparada. En el seu llibre *Labour Migration in Malaysia and Spain: Markets, Citizenship and Rights* (2012, Amsterdam University Press), Garcés analitza com la normativa estatal en els casos d'Espanya i Malàsia afecta als fluxos migratoris laborals. I en el llibre *Integration Processes and Policies in Europe* (Springer, 2016) escrit juntament amb Rinus Penninx, proposen un model heurístic per analitzar els processos i polítiques d'integració. Des de 2021, coordina un projecte H2020 sobre les causes i conseqüències de les narratives sobre immigració en el context de creixent politització i polarització a Europa.

Srećko Horvat

Filòsof, autor i activista polític. Després de viure els primers vuit anys de la seva vida exiliat a Alemanya, va tornar a Croàcia el 1991 coincidint amb l'esclat de la guerra civil de Iugoslàvia. Avui és conegut com una de les veus més destacades de la seva generació. Ha escrit força sobre l'actualitat política a Europa i sobre els moviments de protesta globals en mitjans com *The Guardian*, *Al Jazeera* o *Newsweek*. Ha publicat més d'una desena de llibres, que han estat traduïts a quinze idiomes, entre els quals destaquen *What Does Europe Want?*, escrit en col·laboració amb Slavoj Žižek (Columbia University Press, 2014); *La radicalidad del amor* (KatakraK, 2016), prologat per Eva Illouz; *Poesía del futuro* (Paidós, 2020), o *Després de l'apocalipsi* (Arcàdia/KatakraK, 2021). També va coeditar, juntament amb Renata Ávila, *Tot ha de canviar!* (Raig Verd, 2021), on participen intel·lectuals de referència com Shoshana Zuboff o Richard Sennett. El 2011 va fundar el Subversive Festival a Zagreb i, al cap d'uns anys, juntament amb Iannis Varoufakis, va crear Democracy in Europe 2025 (DiEM 2025) i Progressist International, moviments globals en defensa de la democràcia i la transformació social, que inclouen integrants com Noam Chomsky, Naomi Klein o Silvia Federici.

Valerie Miles

Esriptora, traductora i editora. Nascuda a Nova York i establerta a Barcelona, Valerie Miles es dedica a l'edició, l'escriptura i la traducció des de fa més de tres dècades. Va ser directora editorial d'Emecé, on va difondre l'obra de John Cheever, Yasunari Kawabata, Silvina Ocampo i Adolfo Bioy Casares, entre d'altres, i directora associada d'Alfaguara, on va publicar John Banville o Joyce Carol Oates. També va dirigir Duomo Edicions i va fundar la col·lecció de clàssics contemporanis en castellà a *The New York Review of Books*. El 2003 va crear l'edició espanyola de *Granta* amb Aurelio Major, de la qual encara és directora. Al capdavant d'aquesta revista ha acostat les veus literàries hispàniques als lectors anglesos, descobrint-los-hi noms com els de Samanta Schweblin, Andrés Barba o Andrés Neuman als lectors anglesos. Més enllà de la seva tasca com a editora, el 2013, juntament amb Juan Insua, va comissariar l'exposició del CCCB

«Arxiu Bolaño. 1977-2003» i el 2012 va publicar l'antologia *Mil bosques en una bellota* (2012), en la qual escriptors predilectes de la literatura en espanyol com Javier Marías, Mario Vargas Llosa o Ana María Matute presentaven pàgines predilectes de la seva obra. Actualment és professora d'escriptura creativa a la Universitat Pompeu Fabra i col·labora amb mitjans de comunicació com *The New Yorker*, *The Paris Review*, *El País* o *La Vanguardia*.

Olivette Otele

Historiadora experta en memòria colonial. Doctora en Història per la Sorbona de París, exerceix com a investigadora i docent a la SOAS University de Londres. És experta en història colonial europea i s'ha centrat a treballar els vincles d'aquest llegat amb la configuració contemporània de la ciutadania. Les seves aportacions en aquest camp són reconegudes a escala internacional i, actualment, investiga qüestions vinculades a la memòria col·lectiva i la reparació. El 2018 es va convertir en la primera dona negra a ocupar una plaça de professora titular d'Història al Regne Unit. Va ser vicepresidenta de la Royal Society of History i el 2021 va formar part del jurat del premi Booker International. Com a autora, el 2020 va publicar *Europeus africans. Una història per explicar* (Peu de Mosca, 2023), finalista del LA Times Book Prize 2022 i l'Orwell Prize 2021. També ha coeditat el volum *Post-Conflict Memorialization: Missing Memorials, Absent Bodies* (Palgrave Macmillan, 2021) i col·labora regularment amb mitjans com *The Guardian* i la BBC.

Eduarne Portela

Esriptora i historiadora. És llicenciada en Història per la Universitat de Navarra i ha desenvolupat la seva carrera professional com a professora de literatura i investigadora als Estats Units, on ha estat fins al 2015 professora de literatura a la Lehigh University (Pennsilvània). En tota la seva obra, tant assagística com literària, Portela escriu sobre violència, memòria i desarrelament. El 2016 va publicar l'assaig *El eco de los disparos: Cultura y memoria de la violencia* (Galaxia Gutenberg), on va investigar la representació de la violència en la cultura en relació amb el conflicte del País Basc. Com a novel·lista es va estrenar el 2017 amb *Mejor la ausencia* (Galaxia Gutenberg), guardonada amb el premi 2018 del Gremi de llibreries de Madrid. Va continuar amb *Formas de estar lejos* (Galaxia Gutenberg, 2019) i *Los ojos cerrados* (Galaxia Gutenberg, 2021), aquesta última reconeguda amb el premi Euskadi de Literatura 2022, i recentment ha publicat *Maddi y las fronteras* (Galaxia Gutenberg, 2023), una obra en què continua amb la seva tradició de narrar des de la ficció les vides de personatges històrics reals. Portela també ha realitzat juntament amb José Ovejero el documental *Vida y ficción* (2017) i col·labora regularment amb diversos mitjans com *El País*, el diari digital *La Marea* i *Radio Nacional de España*.

Olga Tokarczuk

Esriptora i psicòloga, guardonada amb el Premi Nobel de Literatura 2018. L'obra de Tokarczuk destaca per la seva narrativa imaginativa, que combina relats autobiogràfics amb fragments de novel·la històrica i reflexió filosòfica. Traduïda a més de trenta llengües, la seva obra inclou deu novel·les, tres col·leccions de relats curts i una col·lecció de poesia. En destaquen publicacions com *Un lloc anomenat Antany* (Proa, 2001/Anagrama, 2020), *Los libros de Jacob* (Anagrama, 2023), llibre pel qual li van concedir el premi Nike l'any 2015, el més alt reconeixement de la literatura polonesa; o *Cos* (Rata

2019, publicada en castellà sota el títol *Los errantes* per Anagrama, 2019), premi Man Booker International 2018. Més enllà de la seva tasca com a escriptora, també va rebre l'International Bridge Prize 2018 en reconeixement al seu compromís amb la pau, la democràcia i la interculturalitat i, el 2020, va crear la Fundació Olga Tokarczuk amb l'objectiu de promoure la cultura polonesa dins i fora de les fronteres del seu país i fomentar la democràcia i la defensa dels drets humans. Recentment, ha publicat la seva darrera novel·la *Empuzjon* (Wydawnictwo Literackie, 2022), en què, un cop més, viatja per la història comuna del Vell Continent.

Enzo Traverso

Especialitzat en els moviments polítics, culturals i intel·lectuals del segle XX, Traverso és un dels historiadors amb més projecció internacional de l'actualitat. Després d'impartir classes durant més de dues dècades a França i de fer estades de recerca en reconegudes universitats europees i americanes, actualment és professor de la càtedra Susan & Barton Winokur d'Humanitats a la Cornell University de Nova York. Al llarg de la seva carrera ha publicat nombrosos assaigs, que ocupen un lloc prominent en la historiografia contemporània. Ha abordat temes com la violència política i el totalitarisme, la relació entre història i memòria i els seus usos polítics o els lligams dels moviments polítics contemporanis amb el llegat del segle XX. Entre les seves obres, moltes d'elles traduïdes a més d'una quinzena de llengües, destaquen *El totalitarisme. Història d'un debat* (Publicacions de la Universitat de València, 2002); *Els nous rostres del feixisme* (Balandra, 2017/Siglo XXI, 2019); *Melancolía de la izquierda* (Galaxia Gutenberg, 2019); *Revolución. Una historia intelectual* (Akal, 2022), per la qual va guanyar el premi Napoli d'assaig 2022; *Passats singulars. El «jo» en l'escriptura de la història* (Editorial Afers, 2021/Alianza, 2022), o *La cuestión judía. Historia de un debate marxista* (Verso Books, 2023).

Lea Ypi

Filòsofa i escriptora. Professora de Teoria política a la London School of Economics i de Filosofia a l'Australian National University, Ypi està especialitzada en teoria crítica i marxisme i centra la seva recerca en qüestions vinculades a la justícia global, la migració i la teoria democràtica. Va créixer a l'Albània comunista d'Enver Hoxha, un règim que es va esfondrar quan ella era adolescent per donar pas a l'economia de mercat i el pluralisme polític. Aquesta experiència és el motor de *Libre. El desafío de crecer en el fin de la historia* (Anagrama, 2023), una original memòria amb un marcat rerefons filosòfic i polític, guardonada amb l'Ondaatje Prize de la Royal Society of Literature i traduïda a més d'una vintena de llengües. Ypi també és autora de nombrosos articles acadèmics i assaigs, com *The Architectonic of Reason* (Oxford University Press, 2021), en què ofereix una interpretació original de l'obra d'Immanuel Kant, o *Migration in Political Theory: The Ethics of Movement and Membership* (Oxford University Press, 2012), un volum coeditat juntament amb Sarah Fine, en què s'exploren debats contemporanis al voltant de la migració i l'adquisició de la ciutadania. Al llarg de la seva trajectòria acadèmica, ha fet estades de recerca en centres de prestigi internacional com el Nuffield College d'Oxford o la Sciences Po de París, i també ha rebut diversos reconeixements com el British Academy Prize a l'excel·lència investigadora en ciències polítiques. Col·labora a la secció d'opinió de *The Guardian*.

Cicle organitzat en el marc de la [Presidència Espanyola del Consell de la UE](#)
i amb el suport de l'**Oficina de Coordinació de la Presidència espanyola de la UE**

Institucions col·laboradores:

Institut Francès, Goethe-Institut, Instituto Italiano di Cultura, Casa Àfrica i CIDOB

Editorials col·laboradores:

**Arcàdia, Balandra Edicions, Ediciones Akal, Ediciones Paidós, Edicions 62,
Edicions Proa, Editorial Afers, Editorial Anagrama, Editorial Empúries,
El Hilo de Ariadna, Esdrújula Ediciones, Galaxia Gutenberg, Granta, Katakarak,
Literatura Random House, Peu de Mosca, Siglo XXI Ediciones i Verso Books**

Informació actualitzada a <https://www.cccb.org/ca>

Fotografies en alta per descarregar a <https://www.cccb.org/ca/serveis/premsa>